

Mijn Broeder en Zuster,

- * Ik wed dat ieder van ons het verhaal van de verloren zoon al meerdere malen gehoord heeft.
- Het is een onvergetelijk en tijdloos verhaal uit het Nieuwe Testament, dat altijd weer tot prediking inspireert.

- * „Het verhaal van de verloren zoon”: zo wordt het in onze Nederlandse Bijbelvertalingen betiteld.
- Maar als wij naar andere Bijbelvertalingen gaan kijken kan het ons verbazen hoeveel verschillende betiteling, en dus vanuit hoeveel gezichtshoeken dat verhaal naar voor gebracht kan worden.
- Een Engelse vertaling geeft het de titel: „The unjust steward”; en „steward” zou hier dan betekenen: „beheerder van een landgoed”....
- Een Franse vertaling geeft als titel: „l'Enfant prodigue”; „Het verkwistende kind”...

- * Anderzijds is de titel „de verloren zoon” goed begrijpelijk omdat het in de verhalenreeks van „Het verloren schaap” en „de verloren penning” is komen te staan.

- * De Farizeeën en de schriftgeleerden morden, omdat de Rabbi van Nazareth zich ophield met tollenaars en zondaars: „Deze ontvangt zondaars en eet met hen”. Dat was ongeveer het ogenblik waarop de Rabbi inderdaad in gelijkenissen begon te prediken.
- En een „gelijkenis” in het Nieuwe Testament is doorgaans een verhaal met een zeer gerichte boodschap.

- En die boodschap, die eigenlijk niet zomaar voor de hand ligt, moeten wij, zonder geweld te doen aan de waarde ervan, „uitpakken”.
- Waar het in een gelijkenis van Jezus om gaat, is doorgaans helemaal niet „uit het leven gegrepen”. Een boodschap van Jezus staat nogal eens haaks op wat wij doorgaans als „normaal” beschouwen.
- En de titel die wij aan dat verhaal gegeven hebben toont aan dat wij met het uitpakken van de boodschap... ^{misschien} niet echt zorgvuldig te werk zijn gegaan...
- „De verloren zoon”...: een derderangsverhaal, met „happy - end”; alles komt mooi op zijn pootjes terecht... Neen, niet alles komt op zijn pootjes terecht...
- 6f: gaat het hier om die oudste zoon, van wie het een open vraag blijft, of die terecht komt? Ernstige waarschuwing van de Heer Jezus, vind u niet? - Zou de titel niet beter luiden: „De gelijkenis van de twee zonen”?
- * Kijken wij even naar de aanleiding van deze gelijkenis. Ik zei reeds dat er gemor ontstaan was bij de farizeeën en de schriftgeleerden.
- Dat Jezus omging met tollenaars en dat soort lieden, dat paste niet, en dat kon niet, en dat mocht niet. De kritiek van de geestelijke leiders
- daarop was niet mals. Zou het dan niet meer voor de hand liggen om hier de houding en het gedrag van de oudste zoon in het licht te stellen?

- * En, gemeente, als wij het verhaal nu eens zouden noemen: „de gelijkenis van de Vader”; dan zou ik dat minstens even goed vinden.
- Want om deze Vader gaat het hier.
- Deze Vader wordt door Jezus Christus vertegenwoordigd als Hij aan tafel gaat met mensen van het minste allooi of betekenis. En dat tot grote ergernis van de brave en vrome en deftige mensen van die dagen.
- Braaf, en deftig, en vroom: herkent u de oudste zoon in het verhaal? Heeft deze geen „trekjes” mee van het gros der farizeeën? ... en nooit heb ik uw gebed over-treden.
- * Deze „Vader”: Wel heel ongewoon, vindt u niet? Misschien kennen wij andere verhalen, ook met avontuurlijke kinderen die effekens zich aan het „ouderlijk gezag” onttrekken, maar de verhalen lopen heel anders af: terugkeer hoeft niet meer, of er worden een hele hoop „terugkeervoorwaarden” afgesproken, of het vertrouwen tussen ouders en kinderen blijft heel wat barsten vertonen.... Iemand uit andere culturen of uit andere godsdienstige achtergronden zou zeggen: „Ik kan mij toch geen vader voorstellen die zo zou handelen”.
- * Wat is dan het buitengewone aan die Vader? Hij haalt zijn zoon op een heel vorstelijke manier in. Dat is ongewoon. Maar het ongewone begint al eerder. Het ongewone begint als de Vader zijn zoon lâat gaan!
 - Geen pogingen om zijn zoon thuis te houden.
 - Geen pogingen om zijn zoon in zijn kamer op te sluiten.
 - En wellicht geen pogingen om zijn zoon tot rede te brengen.

of:
"Vrije wil"

- Denkt aan het Scheppingsverhaal: God gaf de eerste mensen „zelfstandigheid en beslissingsbevoegdheid“. „Macht“ zouden wij het haast noemen. Maar God heeft zich niet in een eerste reactie gaan ^{be}moeien in dat gesprek tussen Eva en de slang. God is niet tussen de eerste mensen en de boom der kennis gaan staan.
- De mens mocht zelf nadenken. De mens had „ruimte“ gekregen....; zelfs om dat gebod te overtreden. *Waarom had God die boom niet op een onbereikbare plaats ^{geplaatst}?*
 - * De Vader, zoals Jezus Hem tekent, **laat** zijn zoon gaan; **met** zijn deel van de nalatenschap, en, hemeltergend, bij het leven van de vader.
 - De zoon handelde hier dus weldegelijk alsof *Deze nalatenschap was voor hem belangrijker, dan de vader zelf...* zijn vader dood was. Hij handelde alsof zijn vader voor hem niet meer bestond.
 - De vader laat zijn zoon gaan. Hij respecteert de opvoeding en de volwassenheid en de zelfstandigheid die hij hem heeft meegegeven. *Ook al weet hij dat hij zich niet daaraan gaat houden, (dat is: kennis van goed en kwaad)*
- Gemeente, hier geeft Jezus precies het bijzondere aan, het unieke van de verhouding tussen God de Vader en zijn kinderen.
- Hoe heeft een vader zijn zoon?
 - Hoe houdt hij hem?
 - Hoe krijgt hij zijn kind terug als hij het „verloren“ is?
- * Wij leren dat God **nooit** wil dwingen. God gaf ons een vrije wil. God laat ons als zelfstandige mensen handelen, Maar vooral nu: **God doet ons Zijn liefde kennen.**
- * Ik denk dat Jezus ons met dat verhaal drie dingen wil leren, dat is:

- de liefde van de Vader voor verloren zondaren,
- **B**ekering tot God,
- **W**aarschuwing tot bekering.

* Wij willen even de terugkerende zoon vergezellen op zijn terugweg, wij willen eventjes een „babbel“ met hem hebben.

⇒ deuter 8:4

- Wij merken dat zijn terugweg voor hem heel moeilijk te begaan is, zijn schoenen zijn stuk... Hij heeft het koud, en straks moet hij alweer een schuilplaats vinden voor de koude nacht... Zijn klederen hangen in lompen... En van zijn thuiskomst zal hij zich wel niet veel voorgesteld hebben: „Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u, ik ben niet meer waardig uw zoon te heten“... Geen warme, hartelijke ontvangst had die zoon verwacht.

→ En zeker niet wat Jezus ons vertelt:

„Toen hij nog ver was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen. En hij liep hem tegemoet“.

- Weet u, een kind mag zich nog zo ver bevinden, onherkenbaar, maar de ouder ziet aan zijn bewegingen, en aan zijn gestalte dat het „zijn“ kind is. Hij weet het, met zekerheid.

„En hij liep hem tegemoet“... Feestelijk wil de vader hem begeleiden! Een andere Bijbelvertaling zegt: „Hij holde naar hem toe“... De Statenbijbel zegt: „En toen hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met ontferming bewogen, en toelopende, viel hem om zijn hals, en kuste hem“.

→ Wij weten dat in Jezus' dagen de waardigheid van een man uitgedrukt wordt door het feit dat hij langzaam stapt: hij stapt met langzame schreden.

- Er zit iets plechtstatigs in.
- Een aanzienlijk iemand die rent: dat kan niet.
- Zo iemand „schrijdt” zijn gasten tegemoet.

→ Wat wil Jezus ons laten zien?...

Jezus wil ons een God, of een Vader laten zien die zich aan alle menselijke normen te buiten gaat, als het om zijn kinderen gaat, en als 't erom gaat deze in zijn armen te sluiten.

- Een Vader die „loopt”, en die daarmee aantoonst dat zijn kinderen belangrijker zijn dan om het even welke menselijke norm, belangrijker ook dan zijn eigen waardigheid.

- Een vader die zich, tot in het nooit geziene, aan vergeving te buiten gaat Ons heeft Hij zijn Zoon gegeven... Goh Hij legde zijn waardigheid af...

→ En weet u, gemeente, Jezus houdt ons een heel eigentijdse Vader voor ogen. De echte vaders van nu zijn heel wat „dichterbij” gekomen, en laten wat meer in hun hart kijken.

* De zoon kwam terug met lege handen.

- Het erfdeel van zijn vader geraakte opgesoupeerd, en naarmate dat erfdeel verminderde, verminderde ook het aantal „vrienden”. echte vrienden? of waren deze bij hem gekomen om beetje lol te tappen
- Op de koop toe kwam er nog hongersnood in dat land. Zijn vrienden hadden bij hem niets meer te zoeken waren achtergebleven... Hij voelde zich eenzaam, verlaten, ... Nu moest hij wel aan 't werk om in het levensonderhoud van zijn eigen persoontje te voorzien.
- Hij vond werk bij een varkensboer, maar zelfs van de schillen, die voor de varkens bestemd waren, moest hij afblijven. Zo erg was de hongersnood.

- De varkensboer in het verhaal: zou deze niet de voorstelling zijn van de satan? Vier ruiters Apoc. opb6: derde ruiter, zwart paard, weegschaal, strikt gecontroleerde voedselverdeling tegenstelling: het land, vloeiende water, melk en honing
- De jongste zoon beseft wellicht nu pas ten volle hoe diep hij gevallen is:

- Het erfdeel van zijn vader was slechts tijdelijk; betekende dus niet veel, omdat hij de vader had geëlimineerd. Het vertier was tijdelijk, en zonder zijn vader had hij zelfs dat tijdelijk vertier niet gehad....

Lucas 15:21

„Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten...”

- De jongste zoon smeekt om genade.
- „Ik sta met lege handen”...
- „Ik zou iets willen doen”, maar ik kan niets doen”... heb.
- „Ik ben aan u overgeleverd”; „Vader, ik rouw om wat ik gedaan heb.”
- „stel mij gelijk met een van uw dagloners”...

vs 19

Gemeente, wij horen precies wat er in de geest van die jongeman omgaat en gebeurt.... Maar weet, vooral gemeente, dat is menselijk redeneren. Weet dat de liefde van God, weet dat de liefde van de Vader ver boven dat redeneren gaat! De vader antwoordt met volheid van liefde!

- * Mijn broeder en zuster, nu zouden wij even willen kijken in de wereld van vandaag: Is het echte Vaderschap in onze tijd teloorgegaan?
- Wie echt een „vader” is voor zijn kinderen heeft hart en ruimte voor zijn kinderen; laat zijn kinderen begrijpen, laat ze nu en dan zijn eigen zwakheid kennen,... „Vaderlijk gezag”: ja, dat is niet (meer) het belangrijkste waarmee hij naar voor komt.
- Een Vader „stuurt” zijn kinderen, of „stuurt ze bij” naar volwassenheid. Een vader hoeft ook niet terughoudend bang te zijn om tot zijn groter wordende kinderen te zeggen: „hier, of daar, of toen heb ik de zaken

fout aangepakt "... of heb ik ^{een} foute beslissing genomen" ... Ja, waarom zouden wij dat niet erkennen? Als geweldige wijsheid kunnen wij daaraan toevoegen: „Ik kan mij vergissen, jazeker, maar de God die boven ons staat maakt geen vergissingen! ...“

* Terug nu naar het verhaal.

- De vader nu uit het verhaal geeft zijn kinderen „ruimte“. Zelfs als zij het in hun eigenwijze hersenen halen om bij hen weg te willen.
- Óók al willen zij een weg ^{opgaan} inslaan die hen alleen maar schade en berooïing toebrengt.
- Tegelijk is Hij een Vader die zoveel ruimte in zijn hart heeft dat Hij verloren gewaande, maar ook „brave“ zonen opvangt als ze „thuiskomen“ zou de vader het niet „even zuur“ gehad hebben met de oudste zoon?

* Wij gaan naar het einde van het verhaal.

- Moest die brave, deftige, werkende, en wellicht oordelende zoon niet óók ergens van thuiskomen?
- Óók voor de oudste zoon is de vader, die op dat ogenblik in volle feeststemming was, één en al geluk, naar buiten gekomen! Hij is 'm gaan opvoeden.
- De oudste zoon wilde niet naar binnen;
- De oudste zoon wilde ^{geen deel hebben aan dat feest} niet naar het feest toegaan.
- De oudste zoon voelde zich verongelijkt, hij werd boos. En de vader zal best wel geweten hebben wat het „ongenoegen“ van zijn oudste zoon was.
- Wij vinden dat antwoord van de oudste zoon heel tragisch: „Zie, zoveel jaren ben ik al in uw dienst en nooit heb ik uw gebod overtreden, maar mij hebt gij nooit een geitebokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren ...“

- Volgens mij, gemeente, is dat een uiterst pijnlijk gesprek geweest, zowel voor de vader als voor de oudste zoon. Deze begint al zijn „verdienselijkheden“ voor zijn vader op te sommen. En het klinkt zelfs als een beschuldiging naar de vader toe: „Doch nu die zoon van u gekomen is, die uw bezit heeft opgemaakt met slechte vrouwen, hebt gij voor hem het gemeste kalf laten slachten.“
- De oudste zoon dacht door eigen werk, en door eigen (misschien^{zelf} opgelegde) vroomheid in de genade van de vader te kunnen staan. Hij probeerde zelf. Hij redeneerde zelf. Hij was zelfingenomen, en dacht „recht“ te hebben.
- Maar: had hij besef dat zijn vader liefde als eerste norm wilde hanteren? - Het gebod der liefde is het eerste gebod!
- Gemeente, ligt daar geen obstakel tussen de vader en de oudste zoon, dat in het verhaal niet besproken wordt?
Is dat niet een ernstige waarschuwing: Wij weten niet of de oudste zoon „terecht“ komt.
- Volhardt hij in zijn (beredeneerde) eigengerechtigheid?
- Of laat hij zich overtuigen dat hij op een verkeerd spoor zit? Voor ons blijft het een open vraag.
- Toch blijft de vader mild: „Wij moesten feestvieren en vrolijk zijn, want uw broeder hier was dood en is levend geworden, hij was verloren en is gevonden.“
- * Gemeente, Jezus doet ons in dat verhaal een vader kennen, die u en mij van verre ziet aankomen, en dan is Hij door ontferming en vreugde bewogen: Hij draaft ons tegemoet.

niet?

Gemeente, ik wil met dat verhaal nog even naar de levenspraktijk van onze dagen, de 21^{ste} eeuw komen. „Voorstellingen” van vaderschap zijn in de loop der tijden nogal eens veranderd. Wij kennen bvb.

- Een vader die als sterke dikterende figuur fungeert...
- Een ^{gevreemde} vader die nogal eens klappen kan uitdelen...
- Een vader als begeleidende sociale metgezel...

→ Maar het verhaal leert ons wat een echte vader is :
ontdaan van al die voorstellingen van vaders die wij hebben.

Als wij in die gelijkenis van Christus leren hoe Zijn - en onze Vader er uitziet, dan krijgt ook het aardse vaderschap, ^{21^{ste} Eeuw} vernieuwde kansen.

Zouden vaders, die bij Hem kind aan huis zijn, hun vaderschap niet kunnen invullen vanuit de wijze waarop Hij vader is ? - Het geluk van de kinderen nastreven

„Een mens is maar gelukkig als zijn kinderen gelukkig zijn”

Van Jezus leren wij om ook vader te zijn, ons vaderschap in te vullen in ons gezin, onze werkvloer, en ook in andere relaties waarin wij grote of minder grote verantwoordelijkheid hebben.

• En wel :

• Vader, zoals in de gelijkenis, met een hart dat hem, als dat nodig is, „onfatsoenlijk hard” doet lopen !

Amen.

Getrouwe Vader,

Dankbaarheid vervult ons, als wij naar het bedehuis kunnen komen, en als wij weten dat wij dat in vrijheid kunnen doen. Dank, omdat Uw evangeliewoord vrij en ongehinderd bij de mensen gebracht kan worden. Dank voor de uitnodiging die U ons in het hart legde om hiernaartoe te komen.

En toch, Vader, komen wij tot U, schoorvoetend en met terughoudendheid. Wij leiden een leven, Vader, dat zwaar overheerst wordt door zonde en tekortkoming. Uw genade zij groot; daar bidden wij om. Wij staan met lege handen, en alleen kunnen wij U aanbieden: een hart dat zich in verootmoediging afhankelijk stelt, en een met schroom uitgesproken ja-woord tot Jezus Christus, de Zoon Uwer liefde. Wij bidden: Heer, ontferm U over ons; Here Christus, Zoon van de Vader, ontferm U over ons. Amen

Vader, wilt Gij dit uur ook over ons Uw heilige Geest uitzenden, opdat wat hier gebeurt geen mensenwerk zou zijn.

Geef ons een ontvangelijke geest. Maak het Uw dienstknecht gemakkelijk om te spreken. Wij bidden voor ieder die deze gemeente in het hart draagt, ook voor hen die wij vandaag missen. Wij bidden voor iedere plaats waar mensen kinderen samenkomen met verlangen naar woorden van waarheid, bemoediging, en liefde. Moge het evangelisatiewerk vruchtbaar zijn, ook bij de jongeren en de jeugd die zich in het midden van Uw gemeente bevinden. Bij U is heden nog vergeving te vinden.

Mag Uw Zoon Jezus Christus ons voor ogen gesteld worden. Mag dit uur Uw zegen rijkelijk over ons komen.

Heer, wees ons zondaars genadig, Amen.

Getrouwe hemelse Vader,

Wij danken U voor het gebrachte woord. - Wellicht een der meest gekende Bijbelverhalen van alle.

En telkens opnieuw komt daar liefde, bemoediging, en licht uit naar voor, waarbij, hoe meer wij dat uitdiepen hoe meer „stil“ wij ervan worden.

Nóg staat Gij op de uitkijk. Nóg snelt Gij tegemoet waar verootmoediging is. Nóg is Uw vergeving onbeperkt en onbegrensd waar belijdenis en verootmoediging oprecht zijn.

Nóg gaat Gij naar Uw kinderen^{toe} als zij nukkig of onredelijk zijn.

Vader, wij horen zoveel negatieve geluiden. Aanslagen van terreur: wanneer zal het ophouden? Zál het nog ophouden? Is dit de eeuw van onzekerheid en angst?

Is dit de tijd waar Uw Zoon Jezus Christus over sprak: „Gij zult horen...“ ^{of: „Als mi deze dingen ziet: heft uw hoorden omhoog...“} Ook de krachten der aarde ^{misogast,} zijn in onrust: natuurgeweld, aardbeving, hongersnood.

Wij bidden U, Vader, trekt Gij in deze tijd nog velen met de koorden Uwer liefde. Zond Uw heilige Geest uit, laat Zijn werk niet onvruchtbaar zijn.

Wij bidden voor onze kinderen en kleinkinderen. Benadert hen met liefde. Geef ook hen besef van hun verantwoordelijkheden.

Wij bidden voor al die kleine christengemeenschappen die zich telkens opnieuw rond Uw Woord scharen, welke ook de vlag is waaronder zij zich bevinden. Mag zedingsijver, blijdschap en uitstraling van hen uitgaan.

Wij bidden voor Uw volk Israël. Laat zegen van hen uitgaan, over de hele aarde. Laat ze hun taken kennen. Wij bidden ook voor ons land, zijn beleid, zijn ordehandhaving.

Zegent de zieken, Vader, en zegent hen die ze behandelen en verzorgen. Dank, dank, dank voor alle genezing.

Zegent ons in de dagen die vóór ons liggen. Weest genadig over ons, en begeleid ons, in de voetstappen^{van} Jezus Christus, de Zoon ~~uwer~~ liefde. Amen

- Onze Vader....